N°. 140.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag, den 4 Junij.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, bij Besluit van Hoogmogende Gedeputeerde Staten dezer Provincie, van den 24sten Mei 1831, litt. D, (Provinciaalblad n°. 50), uitgenoodigd zijnde, tot het doen eener KOLLEKTE, ten behoeve der slagtoffers van den op den 19den Mei jl. in het gehucht *Scheijk*, gemeente *Oss*, ontstanen brand, ten gevolge waarvan 23 huizen zijn in de asche gelegd, en bij welk ongeluk tevens 3 kinderen het leven hebben verloren, terwijl voorts ook nog eenig vee, de granen en al het roerend goed der bewoners door de vlammen is vernield, waardoor dus de ingezetenen, welke dien ramp heeft getroffen, diep ongelukkig en 18 huisgezinnen onder dezelven geheel en al zijn geruïneerd geworden.

Brengen het voorschreve besluit bij deze ter kennisse der Ingezetenen, alsmede dat dien ten gevolge op Woensdag den 8sten Junij aanstaande, eene algemeene Collekte aan de kerken zal plaats hebben, met uitnodiging, dat een iegelijk naar zijn vermogen gelieve bij te dragen om de treurige gevolgen van dit ongelijk eenigen mate te leenigen en ten einde ook de afgebrande woningen weder zouden kunnen opgebouwd worden.

Breda, den 1sten Junij 1831.

DE ROY Vt.

Ter Ordonnantie van denzelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Junij.

Voorgisteren nacht heeft men, op onze voorposten in die der vijanden de generale marsch hooren slaan en zijn vele dezer posten afgetrokken. Zelfs de post aan den slagboom no. 13, buiten Groot-Zundert, welke zich aldaar sedert eenige maanden gevestigd en versterkt had, heeft gisteren eene zugwaartsche beweging van 300 ellen gemaakt en heeft de werken, dien zij bij die post hadden aangelegd, geslecht. Dit plotselings terug trekken, kunnen wij aan geen benemend gevoel van inschikkelijkheid toeschrijven, dewijl niemand hen tot dat terugtrekken gedrongen had. Dit schijnt ook niet te strooken, met eene tijding, die wij van goederhand vernemen: namelijk, dat er 40 stukken kanon, van onderscheiden kaliber gisteren uit Antwerpen vertrokken zijn, door kavallerie gedekt, zich op onze provincie dirigerende. Ons leger heeft intusschen geene beweging gemaakt, en alhoewel alles tot eenen hartnekkigen tegenweer gereed is, blijven onze dappere verdedigers gerust in hunne kantonnementen gelegerd.

Ons komt het echter voor: dat de kansen voor den oorlog van dag tot dag grooter worden, en dat de *crisis*, waarin wij ons thans bevinden, voor den 10den junij, eene beslissende zigting zal nemen. In deze oogenblikken, waarin de onweerswolken, zich meer en meer over ons dierbaar vaderland zamentrekken, kunnen wij onze landgenooten, niet genoeg aanraden, om alle handen in één te leggen, alles ter zijde te zetten, en aan onzen gulden spreuk te gedenken: *eendragt maakt magt!* Laten dan vrij de Belgen ons grondgebied betreden, door fransche hulpbenden misschien versterkt, dewijl de innige bedaarde en vaste overtuiging bij ons bestaat, dat zij den den grond betreden, waaronder hun gebeente, aan de vergetelheid toegewijd, zal rusten. De belgische dagbladen, in eene hen woede grenzende geestdrift, roepen reeds vooraf uit om geen *kwartier te geven.* Deze bloeddorstige uitroep, is uit België opgegaan, — wee hem, die het eerste deze, de menschheid hoonende woorden dorst uitbraken, want hunne hoofden zullen met vervloeking ten grave dalen. Ook wij bezitten de middelen, om bloed met bloed te betalen, en daar waar een eendragtig volk, met vertrouwen op God om den troon eens geliefden konings geschaard staat, is de vrees onbeken en de overwinning bijna zeker.

— Wij haasten ons, onder de oogen onzer lezers, het 23 en 24ste protocol der Londonsche conferentie te brengen, waarvan het bestaan wel reeds bekend was, maar van welker inhoud men tot heden geheel onkundig was.

PROTOCOL N°. 23

der conferentie, gehouden op het Foreign Office, den 10den Mei 1831.

De plenipotentaris van Frankrijk, de volle en algeheele toetreding van het gouvernement van Z. M. den koning der Franschen tot de protocollen N°. 21 en 22 van 17 April, kenbaar gemaakt hebbende, heeft de aandacht der plenipotentarissen van Oostenrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland op de middelen gevestigd, om de ten uitvoer legging en de kracht van de laatste dezer acten in overeenstemming te brengen met de meest gepaste voorzorgen, om tot zelfs het voorwendsel van vrees, betrekkelijk de handhaving van den algemeenen vrede te doen verdwijnen.

Het eerste punt dat de conferentie met dit inzigt behandeld heeft, is geweest de termijn, die aan het belgisch gouvernement zou kunnen gegeven worden, om tot de eindelijke voorstellen, vervat in het protocol N°. 22, toe te treden.

Overwegende, dat de commissaris der vijf hoven te Brussel en het gouvernement van Z. M. den koning der Franschen van gevoelen zijn, dat een redelijk uitstel de middelen zou aanbieden, om de gemoederen in België voor te bereiden tot deze belangrijke mededeeling, hebben de plenipotentarissen besloten, dat lord *Ponsonby* geautoriseerd zou wezen, om met den generaal *Belliard* de voorafgaande pogingen te beramen, die te dezen aanzien van de meeste uitwerking zouden zijn en om het protocol N°. 22 aan het belgisch gouvernement niet officieel mede te deelen, dan nadat zij al hunnen invloed hadden aangewend, ten einde algemeen het voordeel te doen gevoelen, dat de Belgen zouden trekken uit de onmiddelijke en ongevenste aanneming van de grondslagen der scheiding, tot welke Z. M. de koning der Nederlanden reeds volkomen is toegetreden is.

Er is ten anderen overeengekomen, dat de officiele mededeeling van het protocol in kwestie, in elk geval, plaats hebben zou vóór den eersten van de maand Junij van het tegenwoordig jaar, *en dat met dien dag de termijn verviel, door de Londonsche conferentie aan het belgisch gouvernement toegestaan, om zich, overeenkomstig deszelfs baarblijkelijk belang, in de gesteldheid, waarin zich de Koning der Nederlanden bevindt, tegen over de vijf mogendheden te plaatsen; door deszelfs aanneming van de grondslagen van scheiding, hierboven vermeld.*

De plenipotentarissen hebben buitendien vastgesteld, dat, wanneer *op den vastgestelden tijd*, het belgisch gouvernement door deszelfs officieel antwoord verklaart, dat het tot de gezegde grondslagen van scheiding toetreedt, men alsdan onmiddellijk bedacht zal wezen de noodige maatregelen te nemen voor de spoedigste ontruiming van de plaatsen en het grondgebied, dat de wederzijdsche troepen, buiten de grenzen aan België en Holland toegekend, bezetten.

In deze veronderstelling zou de gemeene bewilliging van de beide onmiddellijk geinteresseerde partijen, bewilliging tot welke de vijf hoven zich voorbehouden om door hunne diensten toe bij te dragen, vervolgens beslissen aangaande het stellen van grondgebied en verdere schikkingen, waarvan deze grondslag in het vierde artikel, over de grondslagen van scheiding, gelegd is.

Wanneer integendeel diegelijke grondslagen door het belgisch gouvernement op den 1sten Junij niet aangenomen waren, zijn de plenipotentarissen, in dat geval, overeengekomen:

1. Dat, bij den termijn van het protocol N°. 22, eene volkomen scheuring van alle betrekking tusschen de vijf mogendheden en de autoriteiten die België besturen, zou plaats hebben.

2. Dat de vijf mogendheden verre van nog bij de duitsche bondsvergadering tusschen beide te komen, zoo als zij tot heden gedaan hebben, om de uitvoering der maatregelen te vertragen, welke de duitsche bondsvergadering besloten heeft in het groot-

hertogdom Luxemkurg te nemen, nu zelven de noodzakelijkheid dier maatregelen zouden moeten erkennen.

3. Dat de vijf mogendheden, aangezien de naauwe betrekkingen, die tusschen haar en de duitsche bondsvergadering bestaan, aan de bondszitting te Frankfort zouden vragen, haar een vriendschaps-bewijs te geven, door aan de Londensche conferentie confidentiele mededeelingen te doen, aangaande de intentien der bondsvergadering, betrekkelijk het getal en het gebruik der troepen, die zij in het groot-hertogdom Luxemburg zou doen trekken.

De geheel officieuse mededeelingen, waarvan hier gesproken wordt, zouden alleen strekken, om de Londensche conferentie in staat te stellen, de ongerustheid voor te komen, welke de krijgsbewegingen in de aangrenzende landen zouden kunnen verwekken.

4. Wanneer de Belgen den wapenstilstand, verbroken door en aanzien van Holland moeten eerbiedigen en denzelfs grondgebied aanvallen, zouden de vijf mogendheden, tegen welke zij zich alzoo *ipso facto* in staat van vijandelijkheid stellen, voor de schending der door hen aangegane verbindtenissen, maatregelen te beramen hebben, die zij van haren pligt zouden achten zulke aanvallen te gen te stellen, en dat de eerste dier maatregelen bestaan zou in de onmiddelijke uitvoering van de bepalingen, welke de instructie aanwijst, waarvan de commissarissen der conferentie voorzien zijn geweest, reeds op den 18den Januarij van het tegenwoordig jaar, welke instructien bij het protocol N°. 10 zijn gevoegd.

5. Dat, eindelijk, wanneer deze bepalingen onvoldoende wierden bevonden, de Londensche conferentie, uit naam der vijf hoven handelende, met gemeene toestemming de verdere maatregelen zouden vaststellen, die de omstandigheden voor hetzelfde doel konden vereischen.

De plenipotentarissen zijn overeengekomen, dat het tegenwoordig protocol, hetwelk de bepalingen van dat van den 17den April N°. 22 aanvult, ook strekken zou tot aanvulling der instructien van lord *Ponsonby* en hem ten dien einde onmiddelijk zou worden toegezonden.

(Get.) *Esterhazy, Wessemberg; Talleyrand; Palmerston; Bulow; Lieven, Matuchewics.*

PROTOCOL N°. 24,

van de conferentie, gehouden op het Foreign-Office, *den* 24*sten Mei* 1831.

Lord *Ponsonby*, na den ontvangst van het protocol N°. 23 het van zijn pligt geoordeeld hebbende, om in persoon aan de conferentie de stukken, die hij in België bloot te leggen, is door de plenipotentarissen der vijf hoven gehoord geworden.

Overwegende, dat er uit de inlichtingen, door lord *Ponsonby* gegeven, voortspruit:

1. Dat de toestemming van het belgisch congres tot de grondslagen van scheidingsverdrag tusschen België met Holland, veel gemakkelijker zouden gemaakt worden, wanneer de vijf hoven toestemden, om België in deszelfs begeerte te ondersteunen, *om de souvereiniteit over het hertogdom Luxemburg door eene geldelijke opoffering (dit ontwerp) te bekomen.*

2. Dat de keus van eenen souvereiu onvermijdelijk geworden zijnde, om tot eindelijke schikkingen te geraken, het beste middel, om het voorgesteld doel te bereiken, de vereffening der moeijelijkheden zou wezen, die de aanneming van de souvereiniteit over België, door den prins *Leopold van Saxen-Coburg*, zouden in den weg liggen, in het geval, dat, zoo als alles regt, geeft om te gelooven, deze souvereiniteit hem aangeboden wierd;

Zijn de plenipotentarissen overeengekomen, om lord *Ponsonby* uit te noodigen naar Brussel terug te keeren en hem te autoriseren om te verklaren

1. Dat de vijf mogendheden niet langer zouden kunnen toeven, om aan het belgische gouvernement deszelfs toetreding te vragen tot de grondslagen, bepaald om de scheiding tusschen België en Holland te vestigen, *gevonden in the Z. M. thronrede* den Nederlanden reeds is toegetredens

2. Dat, schoon gaande op den door het belgisch gouvernement geuiten wensch, om voor eene geldelijke opoffering de souvereiniteit van het groot-hertogdom Luxemburg te bekomen, de vijf mogendheden beloven, om met den koning der Nederlanden eene onderhandeling te openen, met het doel om, zoo mogelijk, onder beding van billijke schadevergoeding; aan België het bezit van dat land te verzekeren, hetwelk deszelfs tegenwoordige betrekkingen met de duitsche bondsvergadering zou blijven behouden.

3. Dat, terstond na de toetreding van het Belgisch gouvernement tot de grondslagen van scheiding, de vijf mogendheden deze toetreding ter kennisse van de duitsche bondsvergadering zouden brengen, dezelve de verbindtenis van hare zijde gemeld, tot het openen eener onderhandeling, om, zoo mogelijk, onder beding van billijke schadevergoeding het bezit van het groot-hertogdom Luxemburg aan België te verzekeren; de vijf mogendheden zouden te gelijker tijd de duitsche bondsvergadering uitnoodigen, om, gedurende den loop dezer onderhandeling, de ten uitvoer legging der maatregelen, vastgesteld voor de militaire bezetting van het groot-hertogdom Luxemburg, te schorsen.

4. Dat, wanneer het Belgisch gouvernement zijne toetreding tot de grondslagen van scheiding zou gegeven hebben en de moeijelijkheden, betrekkelijk de souvereiniteit van België, zouden zijn uit den weg geruimd, de noodige onderhandelingen, om deze grondslagen ten uitvoer te leggen, terstond met den souverein van België, en onder bescherming der vijf mogendheden, zouden geopend worden.

5. Eindelijk dat, wanneer deze toetreding op den 1sten Junij gegeven was, lord *Ponsonby* eenstemmig met den generaal *Belliard*, de instructien, vervat in het protocol n°. 23 van 10 Mei zou hebben ten uitvoer te leggen en aan het Belgisch gouvernement het besluit te doen kenbaar maken, hetwelk de hoven, in dit getal, bij het gezegd protocol hebben vastgesteld.

(get.) *Esterhazy, Wessenberg, Talleyrand, Palmerston, Bulow, Lieven, Matuchewitz.*

— Wij hebben in ons vorig nommer beloofd op het verslag der zitting van het congres te Brussel van den 31 mei te zullen terugkomen. De groote haast waarmede wij verpligt zijn geweest, dat verslag, op het oogenblik van het ter perse leggen der courant, te doorloopen, heeft ons in eene dwaling doen vervallen, welke wij ons haasten bij deze te herstellen. Niet het verslag der centrale afdeeling over het voorstel van de heeren *Nothomb, Vilain XIIII* en *H. de Brouckere* is in die zitting in deliberatie geweest, zijnde eerst in de zitting van den volgenden dag, den 1sten Junij, ter tafel gebragt (*zie hieronder*) maar in de zitting van 31 Mei na lange deliberatien, op welke wij misschien nog gelegenheid zullen hebben, terug te komen, met eene meerderheid van 137 tegen 48 stemmen besloten, dat de kwestie over de onmiddelijke verkiezing eens konings, vóór alle andere kwestien zou worden behandeld *(aurait la priorité)*. Hoe dit besluit nu overeen te brengen is met de deliberatien van den volgenden dag over een rapport der centrale afdeeling, is ons wel niet zeer duidelijk, hoewel wij niet kunnen ontkennen, dat het voorstel van de centrale afdeeling, op dat der bovenvermelde heeren gedaan, met de verkiezing eens konings in een regtstreeks verband schijnt te staan.

— De [illegible] andere berigten van het gisteren door ons medegedeelde, en komen nog steeds van de kant der opstandelingen.

— Nadere berigten van Parijs dan van den 28sten hebben wij niet ontvangen; dezelve zijn volstrekt onbeteekenend; het fondsenmerk van dien dag is in ons vorig no. vermeld.

's Gravenhage, den 2den Junij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, is ingekomen eene missive van Z. Exc. den secretaris van staat, houdende kennisgeving, dat het ontwerp van wet omtrent eene verpligte geldleening, ten gevolge der daar tegen in de afdeelingen gemaakte bedenkingen wordt vervangen door een ander, hetwelk wordt overgelegd, en hetgeen als considerans inhoudt, dat hoezeer er noodzakelijkheid bestaat, om te voorzien in de buitengewone uitgaven van den staat, men echter geene middelen wil onbeproefd laten om door *vrijwillige* deelneming in die behoeften te voorzien, welke echter toereikende en voldoende moeten zijn. Dien ten gevolge zoekt de regering voor, om de inschrijving in de vrijwillige leening met nog acht dagen te verlengen, en wel na de afkondiging der wet; zullende, indien binnen dien tijd, de inschrijving niet met ten minste nog ƒ 21,000,000 werd vermeerderd, de toevlugt worden genomen tot eene gedwongene heffing.

De vrijwillige geldleening zal tot een bedrag van ƒ 36,000,000 kunnen worden ingeschreven. Er zullen schuldbrieven zijn van ƒ 1000, ƒ 500, ƒ 200 en ƒ 100, rentende 6 pCt. en welke dezelfde voorregten zullen hebben, als bij de vorige leening. Hetgeen de leening boven de ƒ 21,000 000 mogt beloopen zal strekken tot gedeeltelijke intrekking der schatkist-billetten. De fourniss[illegible]menten zullen plaats hebben als volgt: 10 pCt. 8 dagen, na de inschrijving; 20 pCt. 14 dagen, na die dagen; 20 pCt. op 15 augustus; 20 pCt. op 15 september en telkens 10 pCt. op 15 october, 15 november en 15 december.

In de verpligte leening zullen de reversalen der schuldbrieven uit de vrijwillige leening worden aangenomen als gereed geld. De zelve zal worden ingevorderd door verdubbeling der aanslagen op het personeel, over 1830, waarin ieder district des Rijks, naar evenredigheid zal dragen. De wet houdt een groot aantal reglemen-

talrijke bepalingen in en gaat vergezeld van eene memorie van toelichting.

Deze stukken zullen worden gedrukt en rondgedeeld. De afdeelingen van de maand Maart zullen hetzelve ten spoedigste onderzoeken.

De heer *van Reenen* doet, namens de commissie tot de petitien verslag, 1°. op een adres van winkel- en magazijnhouders, te Amsterdam, welke eene trapsgewijze vermindering van regten de voorkeur geven, en 2°. op eene memorie van zekeren *G. Reijnders*, landbouwer in den noordpolder, prov. Groningen, welke verzocht, dat men den landbouw, bij de herziening van het tarief niet uit het oog zal verliezen. Reeds deze stukken zullen ter griffie worden nedergelegd, en het verslag der commissie omtrent het laatste tevens wordan gedrukt.

De heeren *Sijthoff en van Sijtzama* bewaerden dat de petitie van *Reijnders* van hoog aanbelang, van veel gewigt was; dat dezelve in ieders handen behoorde te worden gesteld; en zij verzochten alzoo dat de petitie zelve zoude worden gedrukt, hetgeen de voorzitter echter zeide, dat buiten het gebruik der Kamer viel. Dien ten gevolge verklaarde de heer *van Sijtzama*, dat hij de vrijheid verzocht het stuk dan voor zijne eigene rekening te mogen laten drukken, en hetzelve aan de leden rond te deelen, waarmede de kamer genoegen nam.

Aan de orde van den dag zijnde, het ontwerp van wet tot daarstelling van eenige wijzigingen in het tarief der regten op den in-, uit- en doorvoer, werden de beraadslagingen daarover geopend verklaard en voerden daaromtrent achtervolgens het woord, de heeren: *Bilderdijk*, *Lemker*, *Weerts*, *Hofstede*, *van Sijtzama*, *van Nes*, *Op den Hooff*, *Donker-Curtius*, *van Boelens* en *d' Escury*. Alle de leden verklaarden zich voor de bepalingen der wet en zagen daarin den eersten stap tot het bekomen van het vrijgevig stelsel en tot daarstelling van die vrijheid van handel, welke door de Noord-Nederlanders voortdurend waren verlangd, doch waar tegen de Belgen zich, te regt of te onregt, in het belang hunner fabrieken, steeds hebben verzet. Zij konden die bepalingen te meer aannemen, omdat immers, hoezeer dan ook de voorgestelde bepalingen niet allen even doelmatig geacht werden, dezelve, bij de ophanden gelleele herziening van het tarief, weder konden worden in overweging genomen. Wat die herziening zelve betreft, heeft men den wensch geuit, dat daarmede meerder spoed zoude worden gemaakt dan tot dus verre heeft plaats gehad en meende men, dat ook alle wetten te dien aanzien, behoorde herzien te worden. Men heeft zijne verwondering te kennen gegeven, dat op sommige bedenkingen niet is geantwoord; en vooral, dat de regering geene vuldoende of nadere inlichtingen over het ontwerp zelve en de herziening van het tarief, in het algemeen, had overgelegd, aan de kamer niet had bekend gemaakt met de adviezen van de kamers van koophandel en fabrijken, te dezen aanzien, enz. Ook aarzelde men of het wel raadzaam was om reeds tot lagere regten te komen, en of het niet beter ware dezelve trapgewijze te verminderen. Doch men heeft die bedenking uit den weg geruimd, door aan te voeren, dat immers de voordragt lang genoeg bekend was geweest en men bovendien die lagere regten had kunnen voorzien.

De heer *Bylevelt* nogtans verklaarde zich tegen de wet, op grond, dat hij niet kon goedkeuren het hooge regt van invoer, dat men voorstelde te leggen, op de steenkolen, hetgeen hij als onaanneemelijk en ondoelmatig deed voorkomen. Bovendien was dit regt strijdig, naar zijne meening, met vroegere besluiten der Regering en daargestelde wetsbepalingen. De heer *Lemker* oordeelde de spoedige invoering van deze bepalingen, voor de geheele herziening, te nadeelig voor de fabrijken en vond zich insgelijks verpligt tegen de wet te verklaren. De heer *Hofstede* oordeelde het regt der steenkolen in het belang der veeaderijen en van den landbouw. De heer *van Sijtzama* trachtte in het breed te betoogen, dat de landbouw bij dezelfde herziening van het bestaande tarief niet in overweging was genomen, dat deze tak van bestaan steeds uit het oog werd verloren, hetgeen te meer te betreuren was, daar dezelve de regering zoo vele schatten opleverde, en, in de laatste jaren, zoo vele verliezen had ondergaan. Hetzelfde lid sprak ook breedvoerig over de boter en kaas, waarvan hij het regt van uitvoer verminderd verlangde te zien, ten einde die ter mededinging op de Londensche markt, de eenige deelhoudster van dat artikel, met de Holsteische en Oostvriesche boter te kunnen volhouden.

Daar er nog verscheidene leden waren ingeschreven om het woord te voeren, is het verzolg der beraadslagingen, over dit ontwerp, bepaald op morgen ten 10 ure. H. H. Exc. de minister van Financien en die van de Nijverheid, hebben deze zitting bijgewoond en zullen waarschijnlijk morgen de voordragt verdedigen.

BELGIE.

Brussel, den 2den Junij.

In de zitting van het nationaal congres van gisteren, verklaarde de president, na dat de afgetreden minister van oorlog *d'Hane de Steenhuijze* zijn budget had ingeleverd en nadat er eenige zaken van minder aanbelang waren afgehandeld, dat de deliberatien over het rapport der centrale afdeeling, in de zitting van maandag uitgebragt (*zie ons vorig nommer*) aan de orde waren. Alvorens dezelve echter te beginnen deed de heer *Beyts* het volgend voorstel:

» Het congres decreteert: 1° dat hetzelve noch het protocol van den 20sten januarij, noch eenig ander, zal erkennen; 2° dat, indien het hoofd van den staat den door de constitutie gewilden eed niet binnen de 14 dagen, welke op zijne verkiezing zullen volgen, aflegt, zijne verkiezing als nul en van onwaarde zal worden beschouwd en, 3° dat de verkiezing van het opperhoofd van den staat, naar luid van het decreet van den 29sten januarij, zal plaats hebben."

Dit voorstel van den heer *Beyts*, onder het gerden van: » dat is een amendement," door onderscheiden stemmen geappuieerd zijnde, ging gemelde heer tot de ontwikkeling daarvan over. Hij drong er voornamelijk op aan, dat het congres vooral het protocol wegens de schuld niet zou erkennen, aangezien er over niets minder gehandeld werd dan over eene betaling van veertien millioen guldens jaarlijks, en merkte aan, dat, daar de londensche conferentie het af dan niet aanbevolen had, door prins *Leopold* aan de voorloopige toetreding tot de protocollen gedaan, hij alzoo het congres, indien men heden toeliet, dat de gevolmagtigden deszelfs stilzwijgen als eene toetreding tot de bepalingen der protocollen beschouwden, naderhand de protocollen betrekkelijk de schuld niet zou kunnen verwerpen.

Hier ontstond eene hevige discussie, tusschen den minister van buitenlandsche zaken en den heer *Gendebien*, waarin zij elkander vele bitterheden toewierpen en waarin laatstgemelde eene niet weinig oorlogzuchtige taal voerde.

De heer *Forgeur* wilde, dat de vergadering zich met de eigenlijke deliberatien en niet met zulke personaliteiten zou bezig houden. Dan, hoezeer deze aanmerking door den president ten hoogste werd goedgekeurd, bleven de personaliteiten, het gejuich, gejoel en geschreeuw van het volk op de tribunes steeds aanhouden, zelfs hoorde men duidelijk scheldwoorden tegen den heer *Tobiau*, zoo dra deze slechts den mond opende. De heer *Beyts* noemde lord *Ponsonbij* eenen *deurwaarder*. De president deed hierop den heer *Devaux* het woord als minister gegeven hebbende, stoof de heer *Ch. de Brouckere* op, zeggende: » Slechts een oogenblik geleden verklaarde een der ministers ons, dat er in de zaal slechts afgevaardigden, geene ministers waren." — Hierop ging de heer *Devaux* al knorrende naar zijne plaats, zeggende: » Nu wil ik het woord niet."

Eindelijk werd het voorstel van den heer *Beyts* verworpen; twintig leden weigerden, hunne stem over hetzelve uit te brengen.

Nu bragt de president het eerste artikel van het voorstel der centrale afdeeling in omvraag, luidende: » De verkiezing van het hoofd van den staat zal, binnen de termen, vastgesteld bij decreet van het congres van den 30sten januarij ll., geproclameerd worden."

Dit artikel werd met 52 tegen 51 stemmen aangenomen.

De president deed het tweede artikel van opgemeld voorstel voorlezen, zijnde van den navolgenden inhoud: » Het gouvernement is gemagtigd tot het openen van onderhandelingen, om alle de kwestien over het grondgebied; door middel van geldelijke offeringen, ten einde te brengen en om in dien zin formele aanbiedingen en voorslagen te doen."

Dit artikel vond vrij wat tegenspraak. De heer *de Robaulx* verde onder anderen, dat hij zijne toestemming tot geene onderhandelingen meer zou geven. » Ik moet de vergadering iets meedeelen," vervolgde de spreker, » waarvan ik overtuigd ben, dat ons voorzigtigheidshalve moet overhalen, onze besluiten te schorsen. Mij zijn daar zoo even de kopien van gedrukte protocollen medegedeeld, het eerste, onder no. 23, van den 10den Mei, en het andere, onder no. 24, van den 30sten Mei (*zie hier boven*). Voor zoo veel ik, na eene snelle lezing, heb kunnen opmaken, is het doel der conferentie, om tot, waarvan zij niet ook afwijken, de grondslagen, zoo als zij die gelegd en voorgeschreven heeft, onveranderlijk te behouden."

De minister van buitenlandsche zaken verzekerde geen kennis van deze protocollen te dragen, en verbeeldde zich, dat dezelve zouden kunnen uitgevonden zijn in het belang eener factie, waarvan de vorige spreker de zot wel kon maken.

De heer *de Robaulx*, gaf eenige redenen op, welke hem de echtheid dezer protocollen waarschijnlijk deden voorkomen, zonder ech-

ter daarvoor te willen instaan. Hij zou het echter voorzigtig vinden, om de zaak tot den volgenden dag in bedenking te houden, en heden de vergadering te scheiden.

De meerderheid verklaarde zich tegen het adjournement, zoodat de deliberatien over het 2de artikel werden voortgezet. Het was intusschen vijf uren geworden: talrijke stemmen riepen de sluiting der discussien, welke nu reeds zeven uren geduurd hadden. Slechts de graaf *de Merode* drong er op aan, dat de vergadering zou voortgaan met delibereren, tot dat het geheele voorstel der centrale afdeeling afgehandeld zou zijn.

De vergadering werd tot den volgenden morgen ten tien ure geadjourneerd.

— Men leest in *l'Emancipation* van heden: over de zittingen van het congres:

» De heer *de Gerlache* presideert de vergadering met zulk eene partijdigheid, met zulk eene scherpheid, dat, wanneer hij iemand van gezond verstand is, hij heeft moeten erkennen, dat de publieke opinie hem regt het wedervaren. Wil hij de door luide toejuichingen een oogenblik afgebroken stilte herstellen, zoo is dit eene reden om deze toejuichingen tot luidruchtigheid te doen stijgen. Wil hij, integendeel, de teekenen van afkeuring bedwingen, die op de woorden der leden zijner partij volgen, zoo is zulks genoeg, om dezelve in een ongehoord [illegible] en uitfluitingen zelfs te doen overgaan."

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 25sten Mei.

Volgens berigten uit Lemberg van den 19den, bevond zich het overschot van het bij Lubartow geslagen leger-korps van den poolschen generaal *Pas* in eenen zeer slechten toestand; hetzelve was, naauwlijks nog 2000 man sterk, naar den kant van Zamosk getrokken en had nabij die vesting een kamp betrokken.

— Sedert eenige dagen bevindt de voormalige fransche ambassadeur aan ons hof, graaf *de Caraman*, zich alhier; men vermoedt en geenszins ten onregte, dat zijne tegenwoordigheid alhier een politiek doel heeft, aangezien hij dikwijls zamenkomsten met de herwaarts geweken Carlisten houdt.

— Niettegenstaande de krachtige vertogen der engelsche en fransche gezanten aan ons hof, heeft het hun niet mogen gelukken, de vrijlating van den generaal *Dwernizki* en van diens leger-korps te bewerken of het lot er van te verbeteren. Intusschen heeft Z. M. op het aanzoek van den rus-keizerlijken gezant, om dien generaal aan Rusland uit te leveren, standvastiglijk van de hand gewezen. Het was intusschen nog niet bekend, welker de beide plaatsen, Graz of Laybach, de generaal *Dwernizki* tot verblijf kiezen zou; beide zijn hem aangeboden, om op zijn woord van eer te verblijven.

Het *contreseing des ministers*! Ja! dat kennen de Belgen. Intusschen beroept het ministerie zich op hooger bevelen (*jusqu'aux ordres venus* d'en haut) en het geruchtmakende contreseing schijnt dus niet veel anders te zijn, dan zekere letters op een kontremerk voor den toegang tot den schouwburg: een woord zonder zin en alleen zoo lang de tooneelvertooning duurt van eenige waarde.

Er zijn familien, waarin zekere deugden erfelijk schijnen. De familie *de Brouckère* behoort onder die, waarin *wargeesterij* aan schier alle hare leden eigen is.

Indien de prins van *Saxe-Coburg* het belgische koningschap aanvaart (waaraan wij, in weerwil van de vertrouwelijkheid van Lord *Ponsonby* en meester *Lebeau* twijfelen) dan zal het spreekwoord bewaarheid zijn, dat men, om iets te vinden juist daar zoeken moet, waar men het gezochte het minste vermoedt. Welke Belg immers heeft ooit, zelfs na de glorieuse revolutie, gedacht in eenen Anglo-Sax zijnen koning te zullen vinden.

LETTERKUNDIGE BERIGT.

Nederlandsche Anekdoten Almanak voor 1831. Te Franeker bij G. HEMA in duod., gr. 297 bladzijden gekarton., de prijs is . . . . . f 0,90.

Onder het niet gering getal van jaarboekjes en almanakken, welke hier te lande het licht zien, is deze boven aangekondigde een nieuw verschijnsel. Bij een fraai uiterlijk, netten druk en het zelfde papier, bevat deze almanak, behalve den gewonen kalender en hetgeen men doorgaans in volks-almanakken aantreft, op elken dag van het jaar eene anekdote, daarbij nog geschiedkundige kanttekeningen, ter herinnering aan merkwaardige menschen en gebeurtenissen.

Onder de hier aangeboden stukjes zullen de lezers hier en daar eene oude bekende aantreffen. Dit is echter een niet te vermijden het oog loopend gebrek, daar er verscheidene nieuwe in gevonden worden en het oude niet altijd het slechtste is. Iets wat echter meer in het oog loopt, zijn twee eensluidende *anekdoten* onder verschillende titels vid. bladz. 76, en bladz. 104. In den volgenden jaargang zoeke de uitgever zulke misvattingen voor te komen.

Van de pers genomen bij J. VAN ETTROOD te Amsterdam:

BEN WOORD OVER HET STOR-RAADJE VAN BENTGE ZOOGE-MAAMDE WELGEZINDEN.

Dit Boekske is voor den Staatsman, den Historie-beoefenaar en voor inderen *Man van Studie*, zoowel als voor den *Eenvoudigen* geschikt, en worde in het algemeen ieder *onpartijdigen* vriend van Vaderland, Godsdienst en wettig verkoren Oversheid aanbevolen. De prijs is slechts f 0,50. Het werk is op goed papier zindelijk gedrukt en met netten omslag voorsien. De 300 eerste koopers erlangen *velin* papier.

Mede te bekomen te *Amsterdam* bij alle H. H. Boekhandelaars; te *Amersfoort*, Blankenberg; *Alkmaar*, Nieuwenhof; *Arnhem*, J. G. Meijer, C. A. Thieme enz; *Breda*, Broese & Comp., Sterk, van Gulick & Hermans, enz.; *Delft*, van Alphen, P. de Groot, J. de Rooy enz.; *Dordrecht*, Blusse & van Braam, enz.; *'s Hage*, Den Bult, Kloots, Langenhuijzen, van Weelden enz.; *Gorinchem*, van Beekeren, Oomkens, Smit, en alle andere H. H. Boekhandelaars; *Haarlem*, Gotelink Vinnis, van Logchem, enz.; *'s Hertogenbosch*, Arkesteijn, Langenhuizen, Palier enz.; *Leeuwarden*, H. C. Schetsberg en alle andere H. H. Boekh.; *Leijden*, Thijssens, Wed. Dusaar enz.; *Maastricht*, Lefebre-Renard, Straatmans enz.; *Middelburg*, Gebr. Abrahams, van Benthem, Schutters; *Nijmegen*, Vieweg, J. J. Thieme, Ten Hoet; *Rotterdam*, Lelijveld, Thompson; *Schiedam*, Sweben, *Utrecht*, van Rossum, Schikhof enz.; *Zutphen*, W. J. Thieme, Wansleven enz.; *Zwol*, van Stegeren en verder alom.

Bij STEENBERGEN VAN GOOR, te *Leeuwarden*, is *heden* van de pers gekomen en alom verzonden:

I. CONSTANCE OF DE VERDELING VAN POLEN, door *F. Jakobs*, in een deel. à f 1,50.

II. LAURENS DE MEDICIS EN ZIJN TIJD, door *William Roscoe*, in drie deel, met portret. à f 3,60.

BERGEN OP ZOOM.

Op eene TOPOGRAPHISCHE KAART der grensscheiding tusschen het Oud-Nederland en de Belgische Provincien, of wel der Zuidelijke verdedigings-linie van Noord-Nederland, door het Koninklijk Leger thans bezet. — Op de schaal van eene el voor een honderd duizend ellen. Vervaardigd onder directie van den Kolonel en Directeur der Militaire Verkenningen J. E. VAN GORCUM. Zijnde de voorschrevene grensscheiding, aangegeven voor zoo verre zij bepaald is volgens het protocol der conferentie van London van den 20sten January van hetzelfde jaar. Deze kaart zal zich uitstrekken, van de Noordzee of Vlaamsche Kust, tot de pruissische of oostelijke grenzen van het Rijk, en, van de Willemstad, Geertruidenberg of 's Hertogenbosch, zuidwaarts, tot Brugge of Antwerpen, vormende deze uitgestrektheid een geheel in drie bladen van groot olifants formaat, te weten de twee eerste bladen van 82 duimen, en het laatste van 70 duimen lengte en 55 duimen hoogte.

Voorts zal een vierde afzonderlijk blad het vervolg van Roermonde en de Noord-Brabandsche grenzen der provincien Limburg of het voormalige Hollandsch gebied ten Zuiden van Maastricht bevatten, hetwelk volkomen aan de groote Kaart zal sluiten, doch dit laatste niet worden uitgegeven dan wanneer het getal der inteekenaren groot genoeg zal zijn, om in de kosten eenigzins te gemoet te komen.

Deze kaart, met het oogmerk voor den dienst van het leger vervaardigd, geeft de *Topographische* en *Statistieke* aangelegenheden aan, welke op de *Kaart* uit te drukken, en den burgelijke beambten zoo wel als den Militair nuttig zijn te kennen en in het bijzonder alle gebouwen, alleenstaande huizen, en andere voorwerpen, die tot het vinden of kennen der grenzen op het terrein nodig zijn.

Het derde blad is reeds voltooid, terwijl het tweede blad binnen 14 dagen zal verschijnen; zullende het eerste blad spoedig volgen. Voorwaarde der Inteekening: De prijs der inteekening is, voor de groote kaart. . . . . f 10,00.
Voor de vier bladen. . . . . „ 13,50.
Voor ieder blad afzonderlijk. . . . . „ 4,00.
Bij de aflevering van de twee eerst verschenen bladen zal door de Inteekenaren betaald worden. . . . . „ 7,00.

Het gereed zijnde blad is voorhanden bij de Boekhandelaars *C. C. van der Hoek* te Leijden, de Gebroeders *van Cleef* te 's Hage en te Amsterdam, *C. G. Sulpke*, *Mortier*, *Covens & Zoon* te Amsterdam en verder bij de voornaamste Boek- en Kunsthandelaars in Noord-Nederland.

Te Baarn bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.